

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1968

BRNO 1970

TROJHROB VĚTEŘOVSKÉ KULTURY V PŘEROVĚ

MARIE JAŠKOVÁ, OVM Přerov

Při hloubení základů pro novou správní budovu OSP v Přerově na Masarykově náměstí byl v únoru 1968 rozrušen trojhrob. Dno hrobové jámy bylo v hloubce 160 cm od původního povrchu, nad nímž však ležela asi dvoumetrová vrstva navážky. Jáma byla 170 cm dlouhá a 205 cm široká. Byly v ní uloženy ve skrčené poloze dvě ženy a dítě. Všechny kostry ležely na levém boku, hlavou k severozápadu. Bez porušení a zcela v původní poloze zůstala jen kostra starší ženy (matur.). Kostra druhé ženy (juv.) a dítěte (Inf. I) byly zčásti vyhrnuty bagrem, takže se nepodařilo zachránit všechny kosti. K zemřelým byly přiloženy nádoby, z nichž však zbyly jen nepatrné fragmenty. Na pravé spánkové kosti starší ženy ležely dva kroužky z dvojitého drátu, spirálovitě svinutého. Zlomky keramiky pocházejí z dózy, která měla lalúčkovité nožky a pod okrajem výzdobu z trojúhelníků, z misky se sevřeným okrajem a z dalších, blíže neurčitelných nádob.

Dno hrobové jámy bylo vystláno 8–15 cm mocnou vrstvou říčních škeblí, jimiž byly posypány i kostry. V zásypu se již škeble nevyskytovaly. Na stěnách základových výkopů byly znatelné ještě na třech místech zbytky jam, které měly u dna také zlomky škeblí. Nezdá se, že by šlo o zásobní nebo jiné jámy sídlištního rázu. Objevený trojhrob ležel v rohu výkopu a proto zůstal poměrně zachován, kdežto vše ostatní bylo zničeno při bagrování.

Přerovský trojhrob náleží věteřovské kultuře a je již tím pozoruhodný, protože na Přerovsku je věteřovská kultura zastoupena jen vzácně, a to ještě převážně v Pomoraví. Uložení zemřelých na levém boku se na Moravě vyskytlo u pozdně únětických pohřbů v Bolelouci (Z. Trnáčková, AR XX, 1968, str. 152–156); i tam bylo, podobně jako u přerovského pohřbu, dodrženo obrácení obličeje na sluneční stranu. Mimořádnost přerovského trojhrabu je však především v tom, že hrobová jáma byla vyložena říčními škeblemi. Pohřeb starší ženy byl vyzvednut en bloc a je uložen v přerovském muzeu.

EIN GRUPPENGRAB DER VĚTEŘOV-KULTUR IN PŘEROV

Am Masaryk-Platz in Přerov wurde 1968 ein Gruppengrab gestört. Das Grab enthielt zwei Frauen- und eine Kinderbestattung. Die Grabsohle war mit Flußmuscheln bedeckt und auch die Toten in linker Hocklage mit dem Kopf gegen Nordwesten waren mit Flußmuscheln bestreut. Nach den Keramikscherben wies man das Grab der Věteřov-Kultur zu.

VĚTEŘOVSKÉ SÍDLIŠTĚ U BYSTROČIC (okr. Olomouc)

ZORA TRNÁČKOVÁ, Vlastivědný ústav, Olomouc

Jihovýchodně od Bystročic (nyní Bystročice-Žerůvky) byly při stavbě hospodářských budov na levém břehu Blaty zachyceny lidské kostry. Při zachraňovacím výzkumu byla odkryta větší část kónické jámy 130 cm hluboké, v jejíž horní části (40 cm pod povrchem) ležela skrčená kostra s poněkud dislokovanou lebkou (orientace V–Z). Níže (75 cm) byl další pohřeb, jehož větší část byla porušena při hloubení základů stavby, v neporušené části jámy zůstaly však in situ jen pánev a drobné kosti chodidla. V těsné blízkosti západně od jámy ležela v holubce 30 cm pod povrchem jiná kostra v silně skrčené poloze (orientace SV–JZ). Nálezy z jámy a z bezprostřední blízkosti koster nejsou časově jednotné; mezi keramikou jsou ojedinělé střepy volutové a několik střepů, patřících pravděpodobně do mladší fáze malované keramiky, i drobný střípek ze zvoncovitého poháru. Většina střepů náleží však ke keramice věteřovského typu. Tomuto datování odpovídá i celková situace objektů — pohřby v kónické jámě i vedle ní. Výzkum v Bystročicích bude ještě pokračovat, v těsné blízkosti prozkoumaného objektu byly zachyceny další kostry.

EINE SIEDLUNG DER VĚTEŘOV-KULTUR BEI BYSTROČICE (Bez. Olomouc)

Südöstlich von Bystročice (heute Bystročice-Žerůvky) entdeckte man bei Bauarbeiten eine kónische Grube mit zwei Hockerbestattungen, die übereinander in der Füllerde der Grube lagen.

Neben der Grube lag ein weiterer Hocker. Nach der Situation und dem Gepräge des Großteils der Funde gehören Grube und Bestattungen der Věteřov-Kultur. Neben Věteřov-Keramikfragmenten traten auch Bruchstücke neolithischer Keramik (bemalte und Linearbandkeramik) und kleine Glockenbecherscherben zutage.

VĚTEŘOVSKÉ SÍDLIŠTĚ V KOSTELCI U HOLEŠOVA
(okr. Kroměříž)

JAROMÍR ONDŘÁČEK, AÚ ČSAV Brno

Jihozápadně od Kostelce, mezi silnicí do Staré Vsi a odbočkou do Němčic, bylo při drenážních pracích zachyceno na jaře 1968 několik jam. Získaný materiál je většinou málo typický, ale dovoluje zařazení do věteřovského typu.

EINE SIEDLUNG DER VĚTEŘOV-KULTUR IN KOSTELEC
BEI HOLEŠOV
(Bez. Kroměříž)

Südwestlich von Kostelec wurden im Frühjahr 1968 bei Dränagearbeiten im Raum zwischen der Straße, die nach Stará Ves führt und der Abzweigung nach Němčice eine Gruben entdeckt. Das gewonnene Material ist größtenteils wenig charakteristisch, gestattet aber die Zuweisung der Gruben zur Věteřov-Kultur.

ŽÁROVÝ HROB STŘEDODUNAJSKÉ MOHYLOVÉ KULTURY
V RATIŠKOVICÍCH
(okr. Hodonín)

ZDENĚK KLANICA, AÚ ČSAV Brno

V polovině června 1968 informovali činovníci JZD v Ratiškovicích mikulčickou expedici, že při bagrování prostoru sklepa pro nový obytný dům na pozemku JZD byly nalezeny tři nádoby.

Všechny nádoby byly značně poškozené, po částečné rekonstrukci můžeme celek popsat takto:

1. Zásobnice s válcovitým hrdlem, v podhrdlí věnec vypnulín. Povrch vertikálně brázděn prsty. Barva světle hnědá, místy hnědá až šedá. Hrubý materiál, středně vypálený. Po — 18,5, pv — 36,5, pd — 11,5 v hrdla — 12 cm.

2. Zásobnice s válcovitým hrdlem, v podhrdlí věnec vypnulín. Povrch vertikálně brázděn prsty. Světle hnědá, místy hnědá barva. Hrubý, středně vypálený materiál. Po — 17, pv — 35, pd — 10, v hrdla — 10 cm.

3. Osudí, pod válcovitým hrdlem čtyři vypnuliny. Kolem nich v půlkruhu vpichy, které pokračují podél odsazení hrdla a výduti. Dno chybí. Hladký povrch. Hnědá až hnědošedá barva. Jemný, dobře vypálený materiál. Po — 20, pv — 34, v hrdla — 8 cm.

R. Skopal, který se na místo nálezu 14. 6. 1968 vypravil, nenalezl již nádoby v původní poloze. Podle výpovědi dělníků stály těsně vedle sebe v hloubce asi jednoho metru v písčitém podloží. Původní obsah nádob se nepodařilo zjistit. Nejvíce byla poškozena nádoba č. 3, pravděpodobně popelnice.

EIN BRANDGRAB
DER MITTELDONAU-LÄNDISCHEN HÜGELGRÄBERKULTUR
IN RATIŠKOVICE
(Bez. Hodonín)

Bei der Abaggerung des Erdreichs für die Grundmauern eines Wohnhauses der LPG fand man drei Gefäße, die wahrscheinlich aus einem Brandgrab stammen.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1968

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulík, DrSc.
Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský
Překlady: Helena Plátková
Na titulní obálce: Bronzový terč ze slovanského hradiska v Mikulčicích
Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21
Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné.